

Het Regiment Genietroepen: noblesse oblige!

15 Mei 1748 is een gedenkwaardige dag in de Nederlandse militaire geschiedenis. Op die dag formeerde een Franse beroepsmilitair in Nederlandse dienst, kolonel Nicolas Francois de Torcy, *baron de Bréda*, in opdracht van de Raad van State het Regiment Mineurs en Sappeurs. In de wondere, complexe wereld van de militaire genealogie wordt 1748 daarom beschouwd als het bakerjaar van de Nederlandse genietroepen, met als gevolg dat nu, 250 jaar later, het Regiment Genietroepen op grootscheepse wijze het bijzondere lustrum viert. Dit gebeurt onder het uitdagende motto: 'De Genie, al 250 jaar een onmisbaar, deskundig en veelzijdig Regiment van de krijgsmacht'.

Regeren is vooruitzien, dat geldt ook voor de redactie van het oudste tijdschrift in Nederland. In vergelijking tot de collega's van dag- en weekbladen gaat zij minder gebukt onder de waan van de dag of de jacht op primeurs. Zij hoeft zich evenmin te bekommeren om publiciteitsbeluste 'koppen' of ongenueanceerd-provocerende bijdragen, zoals recentelijk elders en vogue lijkt. Niets van dat alles. Dat neemt overigens niet weg dat de redacteurs – net als gewone men-

sen – een warm gevoel krijgen wanneer blijkt dat hun inspanningen om iedere maand opnieuw een gedachteprikkelend, goed leesbare uitgave het licht te doen zien niet tevergeefs zijn; dat blijkens reacties van collega's de *Militaire Spectator* uit de banderol wordt gehaald en daadwerkelijk wordt gelezen, dat bijdragen soms in de beleidsvorming een rol blijken te spelen, dat hét militaire vakblad in het publieke debat over vrede en veiligheid en de inrichting van de krijgsmacht wordt aangehaald.

Het doel van de redactie is van een ontwepende eenvoud. Zij wil de militaire professional van nu en morgen, alsmede de in veiligheidsvraagstukken en de krijgsmacht geïnteresseerde burger, informeren over de (achtergronden van) belangrijke ontwikkelingen of gebeurtenissen waarmee hij of zij dagelijks kan worden geconfronteerd, en aldus een bijdrage leveren aan het proces van meningsvorming. De redactie streeft daarbij naar veelzijdigheid. Idealiter zouden in iedere aflevering voor de KL en de KLu de vier functiegebieden aan bod moeten komen, zouden beleidsmatige beschouwingen afgewisseld moeten worden met geluiden uit het veld, zouden theoretische artikelen hun evenknie moeten vinden in praktijkervaringen en *lessons learned*. Uitgangspunt voor iedere bijdrage is daarbij: *inhoudelijke kwaliteit en leesbaarheid*. Dat zijn de criteria waarmee de redactie de kopij – zowel de gevraagde als de spontane inzendingen – beschouwt.

Het zal duidelijk zijn dat een kroon- of gedenkjaar, hoe belangrijk dit in de beleving van direct betrokkenen ook mag zijn, op zichzelf geen aanleiding vormt voor aandacht voor het betreffende Wapen, Dienstvak, Onderdeel of Kopstuk. Het is niet de militair-historische kalender die de agenda van de redactie bepaalt. Was dit wel het geval, dan zou de *Militaire Spectator* allang tot een militair-historisch tijdschrift zijn geëvolueerd – en daarmee haar hoofddoelstelling uit het oog hebben verloren. Wanneer de redactie besluit aandacht te schenken aan een militair-historisch onderwerp dan wel naar aanleiding van 'een rond jaartal' aandacht wijdt aan een eenheid of persoon, dan doet zij dat vanuit de invalshoek dat de aangeboden kennis en inzichten de lezer kan ondersteunen in het dagelijks functioneren en/of de oordeelsvorming. Geen geschiedenis om de geschiedenis dus – en hetzelfde geldt voor andere disciplines –, maar vanwege de toegevoegde waarde.

Voor het nummer, het dubbeldikke nummer dat thans voor u ligt, hebben bovenstaande overwegingen nadrukkelijk gegolden. 250 Jaar Genietroepen is voor de redactie een kapstok geweest om uitvoerig aandacht te wijden aan de veranderingsprocessen zoals die zich binnen de KL na de val van de Berlijnse muur hebben voltrokken en dat op grond van de ervaringen bij één regiment, het jubilerende Regiment Genietroepen. De regimentscommandant, kolonel drs. J.A.C. de Ruiter, omarmde het voorstel onmiddellijk. Na ampel beraad is besloten in dit themanummer als rode draad de poedels kern van ieder krijgsmachtonderdeel te nemen: *de operationele opdracht*.

Met genoegen heeft de redactie geconstateerd dat het regiment, en dan vooral de betrokken project-officieren* en de auteurs, het motto van het jubileumjaar volledig heeft waargemaakt. Uiteindelijk ontstond een ongekend luxe-probleem. De kopij was van hoge kwaliteit, maakte zelfs een nog dikker themanummer mogelijk dan thans voor u ligt. De redactie heeft het kapmes moeten hanteren, waardoor een artikel over *employer support* in portefeuille blijft en de DGW&T nadrukkelijk wordt uitgenodigd een zelfstandige publicatie aan te bieden over alle veranderingen binnen en rond het domein van de bouwdienst.

Dit nummer bestaat uit drie delen. Het openingsartikel geeft in vogelvlucht een overzicht van de rijke geschiedenis van het Regiment Genietroepen, waarbij vooral de innovatieve traditie in het oog springt. Daarnaast verschaft de auteur het tableau de la troupe anno 1998, een nuttig kader voor de overige bijdragen.

Het conditioneren van het terrein was, is en zal ongetwijfeld de belangrijkste functie van de genietroepen blijven. Hierbij zijn vier taken te onderscheiden: mobiliteit, contra-mobiliteit, bescherming en algemene genietaken ('*general engineering*'). Hoe genisten tijdens operationele inzet aan een of meer van deze taken inhoud hebben gegeven, blijkt uit een cluster van acht case-studies, die in chronologische volgorde zijn geplaatst. De auteurs spreken uit eigen ervaring, hetgeen de leesbaarheid en de kracht van hun boodschappen vergroot.

* De luitenant-kolonels G.J.M. Vesters en J. Overman alsmede de majoor R.C. Snijders fungeerden als '*postillon d'amour*' tussen redactie en auteurs.

Ten slotte komen de aspecten doctrine, opleidingen (met name van BBT'ers) en internationale samenwerkingsverbanden aan de orde. Het themanummer wordt afgesloten met een prikkelen-de toekomstvisie, geschreven door de regimentscommandant en het hoofd van het Kenniscentrum van het Genie Opleidingscentrum, luitenant-kolonel drs. G.J. Koop.

Het laatste artikel geeft blijk van een gezond vertrouwen in de toekomst. Daar is – ook in de ogen van de redactie – alle reden toe. In een toespraak voor het instituut Clingendael, op 2 maart jongstleden, heeft minister Voorhoeve het belang van vredesopbouw in door oorlog verscheurde landen nog eens beklemtoond. Nauwe civiel-militaire samenwerking in deze landen is geboden. Genisten kunnen hierbij met hun vakmanschap en improvisatievermogen helpen niet alleen de infrastructuur te verbeteren, maar ook vertrouwen te wekken: in de vredesmacht, in de mogelijkheden tot herstel en – uiteindelijk – in de toekomst.

De vraag rijst zelfs of niet weer eens indringend gekeken moet worden naar inzet bij humanitaire rampen. De genietroepen zijn nu, net als ten tijde van de Rampenbrigade ('de droom van Den Toom'), bij uitstek geschikt om bij dit type rampen eerste hulp te bieden en infrastructuur voor reguliere hulporganisaties op te zetten. Thans dreigt deze vorm van inzet te verschrompelen achter het optreden in door geweld geteisterde gebieden. De genie heeft – in vergelijking met de gevechtseenheden – nóg een belangrijk voordeel: de herkenbaarheid van haar activiteiten voor de civiele (beroeps)omgeving, de aantrekkingskracht van haar opleidingen voor schoolverlaters en de mogelijkheid reservisten in te zetten. Het zou daarom van wijsheid getuigen de feitelijke invulling van het beleidsmatige begrip '*employer support*' daar te laten beginnen, desnoods experimenteel, waar de voorwaarden gunstig zijn. De genie – noblesse oblige – scoort dan hoog.

De Raad van State gaf 250 jaar geleden al blijk van grote wijsheid. Het Regiment Genietroepen kan hierdoor thans het glas heffen. De redactie wenst alle genisten een geslaagd jubileumjaar toe.